

## Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh của Đảng bộ xã Mậu A, tỉnh Lào Cai hiện nay

Ngày nhận bài: 01/08/2025 | Ngày phản biện: 09/01/2025 | Ngày xuất bản: 30/10/2025

**Tác giả:** Nguyễn Anh Tiến (Đảng ủy xã Lâm Giang, tỉnh Lào Cai)

**Tóm tắt:** Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là nền tảng tinh thần to lớn của Đảng và dân tộc ta. Tư tưởng của Người thể hiện khát vọng độc lập, tự do, tinh thần yêu nước, gắn với chủ nghĩa Mác - Lênin. Việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là yêu cầu quan trọng trong rèn luyện cán bộ, đảng viên, đặc biệt trong bối cảnh hiện nay. Bài viết phác họa tấm gương tấm gương sáng ngời về tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh và sự vận dụng học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh của Đảng bộ xã Mậu A trong bối cảnh mới.

### 1. Hồ Chí Minh - tấm gương sáng ngời về tư tưởng, đạo đức và phong cách

Chủ tịch Hồ Chí Minh - lãnh tụ thiên tài của dân tộc và nhân loại, tấm gương sáng ngời về đạo đức cách mạng, tinh thần yêu nước và lòng vị tha, suốt đời cống hiến cho độc lập, tự do của dân tộc và hạnh phúc của nhân dân. Tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh là di sản quý báu, để lại nhiều bài học sâu sắc cho các thế hệ học tập và làm theo. Tư tưởng Hồ Chí Minh về gắn bó với nhân dân, "lấy dân làm gốc"<sup>(1)</sup> là một trong những quan điểm cốt lõi, xuyên suốt trong toàn bộ sự nghiệp cách mạng của Người. Vì vậy, mọi đường lối, chính sách phải xuất phát từ lợi ích và nguyện vọng của nhân dân. Cán bộ, đảng viên phải gần dân, hiểu dân, học dân và tôn trọng dân. Theo Người, nhân dân là chủ thể của cách mạng, là nguồn sức mạnh to lớn quyết định mọi thắng lợi. Người luôn nhấn mạnh "Việc gì có lợi cho dân thì làm. Việc gì có hại cho dân thì phải tránh"<sup>(2)</sup>, coi phục vụ nhân dân là mục tiêu cao nhất của Đảng và Nhà nước.

Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng vai trò trung tâm của nhân dân trong đời sống chính trị, xã hội và là nguồn gốc của mọi quyền lực nhà nước. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Phải nhớ rằng dân là chủ. Dân như nước, mình như cá. Lực lượng bao nhiêu là nhờ ở dân hết”<sup>(3)</sup>; “Trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân. Trong thế giới không gì mạnh bằng lực lượng đoàn kết của nhân dân”<sup>(4)</sup>. Mọi đường lối, chính sách phải xuất phát từ lợi ích và nguyện vọng của nhân dân. Sức mạnh của cách mạng đến từ lòng dân, sự đồng lòng và ủng hộ của nhân dân là điều kiện quyết định để xây dựng đất nước phát triển, độc lập, dân chủ, giàu mạnh và bền vững. Theo Người, mọi chính sách, chủ trương của Đảng và Nhà nước phải bắt nguồn từ lợi ích, “thực hiện nguyện vọng chính đáng của nhân dân”<sup>(5)</sup>.

Hồ Chí Minh đặc biệt chú trọng xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, nhằm phục vụ hiệu quả cho nhân dân và sự nghiệp cách mạng. Theo Người, Đảng phải thật sự “là đạo đức, là văn minh”, luôn giữ vững nguyên tắc, gắn bó mật thiết với nhân dân, chống quan liêu, tham nhũng, xa rời quần chúng: “sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng luôn là yếu tố quyết định thắng lợi của cách mạng nước nhà”<sup>(6)</sup>. Vì vậy, Người thường xuyên quan tâm xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Đồng thời, Người chỉ rõ, “Đảng không phải là nơi để thăng quan, tiến chức, để phát tài. Vào Đảng là để phục vụ nhân dân, phục vụ giai cấp, đảng viên phải trở thành người con hiếu thảo của Tổ quốc, của giai cấp. Đảng phải rất mạnh, rất trong sạch”<sup>(7)</sup>.

Theo Hồ Chí Minh, Đảng ta là một đảng cách mạng, vì mục tiêu độc lập dân tộc và hạnh phúc của nhân dân. Mọi đường lối, chính sách của Đảng đều xuất phát từ lợi ích của nhân dân, đặt quyền lợi của đất nước, dân tộc lên trên hết. Đảng không có lợi ích nào khác ngoài phục vụ Tổ quốc và nhân dân. Người khẳng định: “Đảng ta là một đảng cách mạng, một đảng vì dân, vì nước”<sup>(8)</sup>. Vì vậy, “mỗi đảng viên chẳng những cần phải phấn đấu cho sự nghiệp cách mạng, mà còn phải phấn đấu cho cách xem xét việc đời của chủ nghĩa cách mạng”<sup>(9)</sup>. Người nhấn mạnh, cán bộ, đảng viên cần thường xuyên tu dưỡng đạo đức cách mạng, giữ gìn phẩm chất, năng lực để xứng đáng là người đầy tớ trung thành của nhân dân. “Đối với Đảng, được làm đảng viên đảng cách mạng là một vinh dự cao quý nhất của mỗi người”<sup>(10)</sup>. Theo Người, đoàn kết là sức mạnh to lớn, là yếu tố then chốt quyết định mọi thành công của cách mạng. Đoàn kết tạo nên sức mạnh tổng hợp, gắn bó mọi tầng lớp nhân dân, phát huy trí tuệ

và tinh thần dân tộc. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Đoàn kết là sức mạnh, là then chốt của thành công. Đảng ta là một Đảng cách mạng theo chủ nghĩa Mác - Lênin. Tất cả cán bộ và đảng viên phải đặt quyền lợi của Đảng, của giai cấp và của nhân dân lên trên hết, cao hơn hết”<sup>(11)</sup>.

Đạo đức Hồ Chí Minh là cơ sở nền tảng để rèn luyện cán bộ, đảng viên. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên trong rèn luyện đạo đức cách mạng. Người cho rằng cán bộ, đảng viên phải gương mẫu trong lời nói và việc làm, có lối sống giản dị, trung thực, cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Việc nêu gương không chỉ tạo niềm tin trong nhân dân mà còn là phương thức hiệu quả để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh. Người từng dạy: “Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước”<sup>(12)</sup>. Theo Người, đạo đức không phải là điều gì cao siêu, mà thể hiện trong lối sống hằng ngày: giản dị, khiêm tốn, trong sạch, vì dân, vì nước. Cốt lõi của đạo đức cách mạng là thực hành “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư” bởi: “Làm đúng cần, kiệm, liêm, chính để cho dân tin, dân phục, dân yêu”<sup>(13)</sup>.

Phong cách Hồ Chí Minh là sự kết tinh giữa truyền thống dân tộc và tinh hoa văn hóa nhân loại, thể hiện qua lối sống giản dị, gần gũi với nhân dân, tác phong làm việc khoa học, dân chủ, khiêm tốn, chân thành và gắn bó mật thiết với nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao phong cách làm việc khoa học, dân chủ và hiệu quả. Người đặc biệt chú trọng yếu tố gần dân, sát dân, lắng nghe ý kiến nhân dân và thường xuyên đi thực tế để nắm bắt tình hình, bởi muốn biết sự thật, phải đi tận nơi “nhìn thấy tận mắt, nghe thấy tận tai”<sup>(14)</sup>. Phong cách làm việc khoa học, dân chủ của Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện ở sự cẩn trọng, rõ ràng, có kế hoạch và nguyên tắc trong công việc. Người luôn nhấn mạnh, cán bộ, nhất là người đứng đầu, phải thường xuyên đi cơ sở, gần dân, hiểu dân, từ đó mới có thể đề ra chủ trương đúng, phù hợp thực tế. Người dạy rằng: “Bất kỳ việc to việc nhỏ: Phải xem xét kỹ lưỡng, Phải bàn bạc kỹ lưỡng, Phải hỏi dân kỹ lưỡng, Phải giải thích kỹ lưỡng cho dân, Phải luôn luôn gần gũi dân. Mong rằng các cán bộ ta cố gắng chữa hết bệnh máy móc, thì mọi việc sẽ đều thành công mau chóng”<sup>(15)</sup>. Hồ Chí Minh đặc biệt đề cao vai trò quan trọng của phê bình và tự phê bình, coi đây là nguyên tắc quan trọng giúp Đảng không ngừng hoàn thiện, sửa chữa sai lầm, nâng cao tinh thần trách nhiệm. Đây là biểu hiện của sự trung thực, cầu tiến, góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, xứng đáng với vai trò lãnh đạo

cách mạng. Người chỉ rõ: “Phê bình và tự phê bình là tác phong của một đảng cách mạng”<sup>(16)</sup>.

## **2. Đảng bộ xã Mậu A, tỉnh Lào Cai đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh**

Thực hiện Nghị quyết số 202/2025/QH15 của Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh: “Sắp xếp toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của tỉnh Yên Bái và tỉnh Lào Cai thành tỉnh mới có tên gọi là tỉnh Lào Cai. Sau khi sắp xếp, tỉnh Lào Cai có diện tích tự nhiên là 13.256,92 km<sup>2</sup>, quy mô dân số là 1.778.785 người”<sup>(17)</sup>. Thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp là chủ trương nhằm tinh gọn bộ máy, tránh chồng chéo, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước. Việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã phù hợp với thực tiễn góp phần sử dụng hiệu quả nguồn lực, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững... Trên cơ sở đó, Tỉnh Lào Cai đã sáp nhập toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của thị trấn Mậu A và các xã Yên Thái, An Thịnh, Mậu Đông, Ngòi A thành xã mới có tên gọi là xã Mậu A<sup>(18)</sup>. Sau khi thành lập, xã Mậu A có diện tích tự nhiên là 144,52 km<sup>2</sup> và quy mô dân số là 40.652 người. Dự kiến sử dụng trụ sở của Huyện ủy, Ủy ban nhân dân huyện Văn Yên hiện nay làm trụ sở của xã Mậu A mới<sup>(19)</sup>.

Trên cơ sở học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh Đảng bộ xã Mậu A, tỉnh Lào Cai luôn tích cực bám sát thực tiễn tại địa phương trong xây dựng, triển khai thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và tỉnh ủy Lào Cai. Đảng bộ xã Mậu A luôn xác định rõ phương châm “dân là chủ, dân làm chủ”, coi việc phục vụ nhân dân là nhiệm vụ hàng đầu. Các cấp ủy, chính quyền cơ sở thường xuyên tổ chức tiếp xúc, đối thoại, lắng nghe ý kiến của nhân dân... Trên cơ sở đó, kịp thời tiếp thu và giải quyết những kiến nghị chính đáng, nhất là các vấn đề liên quan đến an sinh xã hội, đất đai, môi trường, đời sống sản xuất, việc làm. Việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh không chỉ thể hiện qua lời nói mà còn được thể hiện bằng hành động cụ thể: gần dân, trọng dân, vì dân, phát huy vai trò giám sát và phản biện của nhân dân. Chính điều đó góp phần củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, tạo động lực cho sự phát triển bền vững ngay từ cơ sở. Thực hiện theo đúng lời dạy của Hồ Chí Minh, đó là: “Việc dân vận rất quan trọng. Dân vận kém thì việc gì cũng kém. Dân vận khéo thì việc gì cũng thành

công”(20).

Đặc biệt, Đảng bộ xã luôn chú trọng khắc phục tình trạng hình thức, quan liêu, xa rời thực tiễn. Thay vào đó, lấy hiệu quả công việc, sự hài lòng của nhân dân và mức độ chuyển biến tích cực của địa phương làm thước đo đánh giá cán bộ, đảng viên. Trước mỗi chủ trương, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội hay giải quyết vấn đề của địa phương, cấp ủy Đảng và lãnh đạo xã sẽ xây dựng chương trình, kế hoạch tổ chức thảo luận rộng rãi trong chi bộ, lắng nghe, tôn trọng các ý kiến khác nhau, nhất là từ cơ sở. Việc này không chỉ phát huy tinh thần tập thể mà còn góp phần đưa ra quyết sách đúng đắn, sát thực tế và tạo sự đồng thuận trong toàn hệ thống chính trị ở cơ sở.

Thực tế cho thấy, Đảng bộ xã Mậu A, do mới được thành lập thời gian ngắn (ngày 1/7/2025) nên việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh bước đầu còn một số lúng túng nhất định. Việc hợp nhất từ 5 xã, thị trấn trước đây đã làm cho quy mô, phạm vi hoạt động của Đảng bộ mở rộng, trong khi công tác tổ chức, cán bộ còn đang trong quá trình kiện toàn. Một số chi bộ cơ sở còn lúng túng trong xây dựng kế hoạch, triển khai nội dung học tập sao cho phù hợp với tình hình mới... Thời gian tới, để việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đạt hiệu quả cao, Đảng bộ xã Mậu A, tỉnh Lào Cai cần chú trọng một số nội dung sau:

Một là, nâng cao nhận thức của cấp ủy, cán bộ, đảng viên, nhân dân về vai trò, tầm quan trọng của việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Để làm tốt công tác này, Đảng bộ xã Mậu A cần chú trọng công tác tuyên truyền, giáo dục với nội dung phong phú, đa dạng, phù hợp với từng đối tượng. Trên thực tế, việc nâng cao nhận thức của cấp ủy, cán bộ, đảng viên và nhân dân về vai trò, tầm quan trọng của việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là yêu cầu cấp thiết nhằm xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh và phát triển đất nước bền vững. Vì vậy, cấp ủy, cán bộ, đảng viên và nhân dân cần nhận thức rõ đây không chỉ là nhiệm vụ chính trị, mà còn là động lực tinh thần thúc đẩy rèn luyện phẩm chất, đạo đức, lối sống, chống suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Trên cơ sở đó, đẩy mạnh xây dựng kế hoạch, chương trình tổ chức các lớp học, hội nghị chuyên đề, sinh hoạt chi bộ, kết hợp sử dụng mạng xã hội và các phương tiện truyền thông hiện đại để truyền tải sâu rộng các giá trị cốt lõi trong tư tưởng, đạo đức và phong cách của Chủ

tịch Hồ Chí Minh. Việc tuyên truyền phải gắn với những câu chuyện thực tế, những tấm gương tiêu biểu trong học tập và làm theo Bác để tạo sức lan tỏa và thuyết phục.

Nghiêm túc quán triệt chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Trong đó, chú trọng: “Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là một nội dung quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức, xây dựng đội ngũ cán bộ”<sup>(21)</sup>.

Hai là, nêu cao vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên.

Nêu gương là một trong những nguyên tắc quan trọng trong tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Bác Hồ từng căn dặn: “Một tấm gương sống còn có giá trị hơn hàng trăm bài diễn văn tuyên truyền”<sup>(22)</sup>. Thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh, cán bộ, đảng viên, đặc biệt là cán bộ lãnh đạo, quản lý cần phát huy vai trò nêu gương về đạo đức, lối sống, lễ lối làm việc. Việc nêu gương thể hiện rõ qua thái độ tận tụy với công việc, gần dân, trọng dân, lắng nghe và giải quyết kịp thời các kiến nghị, nguyện vọng chính đáng của nhân dân.

Đặc biệt, cần thực hiện nghiêm túc phương châm: “Trên trước, dưới sau; trong trước, ngoài sau”. Tức là cán bộ cấp trên, cán bộ lãnh đạo phải đi đầu trong học tập, rèn luyện và thực hiện nhiệm vụ; đảng viên trong Đảng phải gương mẫu trước quần chúng nhân dân. Để việc nêu gương mang lại hiệu quả thực chất, Đảng bộ xã Mậu A cần đưa nội dung này vào sinh hoạt định kỳ của chi bộ, gắn với học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XIII. Đồng thời, xây dựng tiêu chí đánh giá cụ thể, biểu dương kịp thời các cá nhân tiêu biểu, xử lý nghiêm những cán bộ, đảng viên vi phạm chuẩn mực đạo đức, thiếu tinh thần nêu gương.

Ba là, gắn việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh với nhiệm vụ chính trị ở địa phương.

Trước hết, Đảng bộ xã Mậu A xác định việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh phải trở thành nội dung thường xuyên trong sinh hoạt chi bộ,

coi đây là một tiêu chí đánh giá chất lượng sinh hoạt và phân loại tổ chức Đảng, đảng viên. Trong các buổi sinh hoạt chi bộ định kỳ, nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cần được lồng ghép với việc đánh giá tình hình phát triển kinh tế - xã hội, triển khai các nhiệm vụ chính trị.

Bên cạnh đó, việc học tập và làm theo Bác được gắn chặt với công tác phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo và xây dựng nông thôn mới tại xã Mậu A. Để làm tốt công tác này, Đảng bộ xã cần vận động nhân dân tích cực áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp, chăn nuôi; chuyển đổi cây trồng vật nuôi phù hợp với điều kiện thổ nhưỡng và thị trường. Đồng thời, thực hiện tiết kiệm, tương thân tương ái, hỗ trợ các hộ khó khăn vươn lên thoát nghèo. Quan tâm xây dựng, nhân rộng các mô hình điển hình tiên tiến trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh từ thực tiễn địa phương như: mô hình "Chi bộ giúp đỡ hộ nghèo", mô hình "Đảng viên gương mẫu đi đầu trong xây dựng nông thôn mới", mô hình "Gia đình học và làm theo Bác"...

Bốn là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Tăng cường kiểm tra, giám sát và sơ kết, tổng kết là một trong những giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh tại Đảng bộ xã Mậu A, tỉnh Lào Cai. Để làm tốt công tác này, Đảng bộ xã Mậu A cần xây dựng kế hoạch kiểm tra, giám sát cụ thể, khoa học và thường xuyên, phù hợp với tình hình thực tiễn của từng chi bộ, tổ chức đoàn thể.

Nội dung kiểm tra không chỉ dừng ở hình thức học tập, mà phải đi sâu vào việc thực hiện các chuẩn mực đạo đức, phong cách, tinh thần trách nhiệm trong công việc và sinh hoạt của cán bộ, đảng viên. Chú trọng công tác giám sát, đặc biệt là với người đứng đầu các tổ chức Đảng, chính quyền, đoàn thể, tạo cơ sở quan trọng để nâng cao tính tự giác, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong học tập và làm theo Bác. Qua kiểm tra, giúp phát hiện kịp thời những hạn chế, thiếu sót để có giải pháp chấn chỉnh, khắc phục hiệu quả.

Định kỳ tiến hành công tác sơ kết, tổng kết, tạo cơ sở để các chi bộ, tổ chức đảng rút ra bài học kinh nghiệm, đánh giá đúng những kết quả đạt được cũng như những mặt

còn tồn tại. Trên cơ sở đó, biểu dương, khen thưởng kịp thời các tập thể, cá nhân tiêu biểu, có sáng kiến hay, cách làm hiệu quả để nhân rộng trong toàn xã./.

### **Tài liệu tham khảo**

- (1), (8), (13) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, T.5, tr.501, 294, 291.
- (2), (3) Hồ Chí Minh (2011), Sđd, T.4, tr.21, 116
- (4), (6), (7) Hồ Chí Minh (2011), Sđd, T.10, tr.453, IX, 67.
- (5), (9), (12), (15), (16), (20) Hồ Chí Minh (2011), Sđd, T.6, tr.432
- (10) Hồ Chí Minh (2011), Sđd, T.8, tr.13
- (11) Hồ Chí Minh (2011), Sđd, T.14, tr.186
- (14) Hồ Chí Minh (2011), Sđd, T.11, tr.361
- (17) Quốc hội, Nghị quyết số 202/2025/QH15 về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh.
- (18) Danh sách 99 xã, phường của tỉnh Lào Cai, <https://xaydungchinhhsach.chinhphu.vn/sap-xep-dvhc-danh-sach-99-xa-phuong-cua-tinh-lao-cai-119250623071746287.htm>, ngày 17/7/2025.
- (19) Dự kiến tên gọi, trung tâm hành chính 51 xã, phường Yên Bái sau sắp xếp, <https://vov.vn/chinh-tri/du-kien-ten-goi-trung-tam-hanh-chinh-51-xa-phuong-yen-bai-sau-sap-xep-post1195247.vov>, ngày 17/4/2025.
- (21) Bộ Chính trị, Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.
- (22) Hồ Chí Minh (2011), Sđd, T.1, tr.284.